

PHỤ NỮ VÀ HY VỌNG # 684

Bài học cho đời sống: Hội chứng rung lắc

Bài học cho tâm linh: Tránh những gương xấu

(Nhạc mở đầu)

Tuyết Nga: Tuyết Nga và Mai Tuyết xin trân trọng kính chào quý thính giả của chương trình Phụ nữ và Hy vọng. Chúng tôi rất vui được gặp lại các bạn trong chương trình này. Các bạn thân mến, chiếc võng là một vật luôn gắn liền với những ngày tháng sơ sinh của hầu hết trẻ em Việt Nam, phải không các bạn? Cho dù ở xã hội hiện đại thời nay, một số gia đình ở thành thị đã không còn dùng võng như ngày xưa nữa mà thay vào đó là những chiếc nôi xinh xắn, đôi khi có phát ra những tiếng nhạc vui tai, thế cho những tiếng “ầu ơ” đầy ấp yêu thương của mẹ.

Mai Tuyết: Những lời nói của chị Tuyết Nga làm cho Mai Tuyết nhớ lại những tiếng ru êm đềm của mẹ trong những buổi trưa hè bên cạnh những chiếc võng đong đưa mà hầu như đi đâu trong cả nước Việt Nam chúng ta cũng đều bắt gặp những hình ảnh cùng những tiếng ru như thế. Phần lớn chị em chúng ta ngày xưa cũng đã từng giúp mẹ kéo võng đưa em và cũng đã từng tập tành những câu hát ru “à ... ơ” ngọt ngào đó, phải không?

Tuyết Nga: Vâng, và mặc dù ngày nay chúng ta ít gặp những hình ảnh đó ở thành thị, nhưng ở nông thôn, chiếc võng vẫn còn là một dụng cụ hữu ích giúp cho những bà mẹ dễ dàng đưa con vào giấc ngủ và những người chị còn bé có thể giúp mẹ được rảnh tay phần nào để lo những công việc khác. Tuy nhiên, có những việc chúng ta cần lưu ý khi cho trẻ nằm võng để tránh những hậu quả đáng tiếc có thể xảy ra do chúng ta sơ xuất. Vì thế, hôm nay Phượng Hoàng sẽ tham gia cùng với chúng ta để nói về chủ đề này.

(Nhạc đệm)

Phượng Hoàng: Phượng Hoàng xin thân ái kính chào quý thính giả của chương trình. Phượng Hoàng rất vui được trò chuyện cùng các bạn. Các bạn thân mến, khi nói đến chiếc võng khiến Phượng Hoàng hồi tưởng ngay đến những ngày còn thơ, khi đó Phượng Hoàng cũng thường được mẹ giao cho trách nhiệm đưa em ngủ. Phượng Hoàng được ngồi trên võng cùng với em bé, vừa dùng chân để đẩy chiếc võng đong đưa, vừa hát cho đến khi em ngủ và lúc Phượng Hoàng ngủ. Thỉnh thoảng Phượng Hoàng giật mình thức dậy, thấy võng đã ngừng, thì lại tiếp tục đẩy cho võng đong đưa. (Đổi cho giọng đọc vui hơn) Tuy nhiên, cũng có những lúc em bé chưa ngủ mà mình đã ngủ trước rồi, đến khi nghe em khóc, mới giật mình đưa tiếp. Những kỷ niệm về những ngày xưa như thế luôn luôn làm cho chúng ta thấy vui và yêu thương gia đình nhiều hơn phải không các bạn?

Tuyết Nga: Vâng, đối với các bà mẹ, thì chiếc võng luôn luôn là một dụng cụ cần thiết giúp làm cho bé dễ ngủ và ngủ sâu để người mẹ có thể làm thêm được nhiều việc. Nhưng có những trường hợp mà người mẹ hoặc người trông trẻ xem chiếc võng như là một công cụ hiệu quả để làm cho bé ngủ nhanh hoặc ngưng khóc, bằng cách đặt bé lên võng và lắc

thật mạnh. Có đôi khi, ông, bà, anh, chị hoặc là người trông trẻ đùa nghịch với bé bằng cách xóc mạnh chiếc võng để làm cho bé giật mình và cười lên. Đây chính là điều mà chúng ta cần phải lưu ý và xem xét lại.

Phượng Hoàng: Đúng vậy, vì theo các bác sĩ nhi khoa thì chúng ta tuyệt đối không nên làm như thế. Bởi vì những cái rung lắc mạnh thái quá có thể làm cho trẻ có thể bị tổn thương ở đầu và cổ. Do giữa não và sọ của trẻ có một khoảng trống, khi bị rung lắc mạnh có thể gây ra những cú va đập làm cho não bị tổn thương, sẽ ảnh hưởng rất nghiêm trọng đến sự phát triển não bộ của trẻ sau này. Trẻ cũng có thể bị xuất huyết não do những xung động mạnh như thế. Khi thấy trẻ nằm yên và ngưng khóc, người mẹ thường tưởng rằng việc đưa võng thật mạnh đã đem lại kết quả tốt, chứ không thể biết rằng trẻ có thể đang bị tổn thương não do bị xóc mạnh.

Bên cạnh đó, xương cổ của trẻ còn yếu mà phần đầu của trẻ khi còn bé sẽ nặng hơn phần thân, nên những rung lắc mạnh có thể gây tổn thương cho cổ cho trẻ. Ngoài ra, trẻ cũng có thể bị khủng hoảng do bị xóc quá mạnh. Theo các chuyên gia thì điều đó sẽ có thể khiến cho trẻ bị hội chứng rung lắc, một dạng nặng của chấn thương đầu và não. Trên thế giới, hội chứng này là không mới, nhưng ở Việt Nam có nhiều người còn chưa nghe đến hội chứng này.

Hội chứng này thường xảy ra ở những trẻ dưới 2 tuổi, thậm chí là 5 tuổi. Nhiều nhất là ở những trẻ 9 tháng tuổi. Ở tại Mỹ, theo thống kê, hằng năm có từ một ngàn hai trăm đến một ngàn bốn trăm trẻ bị chấn thương não và tử vong do rung lắc. Riêng ở Việt Nam, hiện đang có nhiều trẻ em có những hiện tượng chấn thương não, như là đập não, phù não hoặc là xuất huyết não. Tình trạng chấn thương như thế có thể là do bị rung lắc mạnh.

Những trường hợp tổn thương não ở trẻ có thể chỉ xảy ra sau 3 đến 5 giây rung lắc mà thôi. Mắt thường không thể nhìn thấy được những tổn thương đó, trừ những trường hợp nặng. Khi trẻ lớn lên, những tổn thương này mới bị phát hiện. Vì trẻ có thể chậm phát triển trí tuệ, thị lực kém, rối loạn hành vi nói và nghe, động kinh, tổn thương kỹ năng định hướng và nhận thức ...v...v...

Mai Tuyết: Ôi, nghe mà sợ quá. Vì đây là lần đầu tiên Mai Tuyết nghe và hiểu biết thêm về những trường hợp này. Vậy khi có trường hợp trẻ bị chấn thương như thế thì chúng ta làm sao nhận biết được và phải làm gì?

Phượng Hoàng: Khi thấy trẻ có những biểu hiện như bị kích thích mạnh như co giật, nét mặt đỏ đần, ngủ mê mệt, da xanh tái ở vùng trán, khó nuốt, ăn khó, bú khó, hoặc nôn ói không có lý do rõ ràng, khó thở, cứng cổ, đầu nghiêng về một bên, thì chúng ta phải mau mau đem bé đi bệnh viện để cấp cứu.

Chúng ta phải lưu ý rằng trong khi mang bé đi, không nên bế xóc mạnh, không cố lắc cho trẻ tỉnh lại, mọi cử động phải thật êm ái, nhẹ nhàng và luôn giữ cho trẻ ở trong tư thế ổn định.

Các bạn thân mến, ngoài việc rung lắc mạnh chiếc võng có thể gây ra nguy hiểm cho bé, chúng ta cũng cần biết đến những trường hợp khác nữa có thể xảy ra, đó là chiếc võng phải có kích thước phù hợp với lứa trẻ. Không nên dùng chiếc võng quá nhỏ và quá cạn. Vì trong khi đưa võng mạnh, hoặc khi trẻ thức dậy bất ngờ và cử động mạnh, hoặc muốn lật qua một bên vì thấy khó chịu ở lưng do trẻ đã tiểu ướt khăn lót bên dưới, trẻ có thể té ra khỏi võng, nếu võng được giăng quá cao sẽ rất nguy hiểm.

Tuyết Nga: Ngoài ra, có một số gia đình dùng lại những chiếc võng đã cũ, mục, rồi để cho hai đứa trẻ cùng nằm lên chung một võng để đưa cho chúng dễ ngủ. Trong lúc đưa nhanh, chiếc võng mục có thể bị thủng, khiến trẻ bị rơi xuống đất. Trong lúc đang được đong đưa như thế, dù rơi từ ở một độ cao nào đi nữa, vẫn nguy hiểm. Do đó, chúng ta không nên dùng lại những chiếc võng đã quá cũ. Hơn nữa, có một số loại võng khi đã cũ có thể khiến trẻ bị dị ứng.

Phượng Hoàng: Chúng ta cũng đừng quên cảnh báo những người có trách nhiệm trông trẻ, như ông, bà hay anh chị của bé trong nhà về những nguy hiểm có thể xảy ra, để tránh những sai lầm đáng tiếc gây ra hậu quả không nhỏ cho người thân. Cho dù không rung lắc trẻ bằng võng đi nữa, thì cũng tuyệt đối không nên bế xóc trẻ quá mạnh để làm cho trẻ vui cười.

Mai Tuyết: Mai Tuyết cũng thấy có rất nhiều người nâng bồng bé lên cao thật mạnh, rồi hạ xuống thật nhanh để tạo cảm giác mạnh cho bé và để làm cho bé cười to lên, nhất là với những bé trai. Có người còn giả vờ ném bé lên rồi chụp nữa. Nhưng đó là những điều tuyệt đối không nên làm, vì những điều đó có thể dẫn đến những tổn thương bên trong cơ thể của trẻ. Chưa kể là đã có trường hợp bé bị rơi ra khỏi tay của người cha, trong khi đùa nghịch kiểu như thế, hậu quả là ... bé đã bị nứt sọ, xuất huyết não nghiêm trọng và dập não.

Phượng Hoàng: Đã có nhiều trường hợp đáng tiếc xảy ra từ những việc như thế. Phượng Hoàng mong rằng qua buổi trò chuyện hôm nay, mỗi người trong chúng ta đều có thêm những kinh nghiệm nữa trong việc chăm sóc trẻ để có thể làm tốt vai trò của mình trong gia đình.

(Bài được viết theo những tài liệu y tế giúp đỡ mẹ và bé của Phòng nghiên cứu khoa học, bệnh viện phụ sản Hà Nội)

(Nhạc đệm)

Tuyết Nga: Các bạn thân mến, chúng ta vừa nghe nói về “Hội Chứng Rung Lắc” rất dễ xảy ra cho trẻ, là một loại hội chứng không mới, nhưng ít người trong chúng ta biết đến. Vì thế, mặc dù chiếc võng là một dụng cụ quen thuộc và hữu ích cho hầu hết các bà mẹ khi cho bé ngủ, nhưng nếu chúng ta không cẩn thận khi sử dụng, nó có thể có những nguy hiểm tiềm tàng. Còn trong đời sống tâm linh của chúng ta cũng vậy, có những việc làm không hay, nhưng vì chúng ta không nhìn thấy những hậu quả trước mắt nên chúng ta rất dễ phạm phải, khiến cho chúng ta đánh mất những phước hạnh lớn lao mà Chúa đã dành sẵn cho chúng ta. Vì thế, hôm nay cô Ngọc Anh sẽ đến với chúng ta trong phần Bài học cho tâm linh với chủ đề là: Tránh Những Gương Xấu.

(Nhạc đệm)

Bài học cho tâm linh: Tránh Những Gương Xấu

Ngọc Anh: Ngọc Anh xin trân trọng kính chào quý thánh giá của chương trình Phụ nữ và Hy vọng. Ngọc Anh rất hân hạnh được gặp lại các bạn trong chương trình này. Các bạn thân mến, ngày nay “làm từ thiện” là một việc làm tốt, được nhiều người yêu mến và tôn vinh, vì nó đem lại sự giúp đỡ, an ủi và khích lệ cho nhiều người. Những người làm công

việc đó xem ích lợi lớn nhất mà họ có được chính là nhìn thấy người khác hạnh phúc. Đối với họ, những việc lành mà họ làm đó, cho dù có ai biết hay không, họ có được vinh danh trước công chúng hay không, không phải là điều quan trọng. Tuy nhiên, vẫn có những người làm những công việc đó với mục đích chính là để người ta biết đến mình, biết ơn mình và tôn trọng mình. Thậm chí có những người còn giúp đỡ người khác trong cơn hoạn nạn để có thể điều khiển người được giúp đỡ làm theo ý muốn của mình nữa. Cùng là giúp đỡ người khác, nhưng ý nghĩa và động cơ của hai nhóm người đó hoàn toàn khác nhau phải không các bạn? Kinh Thánh cho chúng ta biết rằng những người làm điều lành cho người khác, dù không ai biết tới, không được ai khen ngợi, họ vẫn được Đức Chúa Trời ban thưởng. Đó là những gì mà Chúa Giê-xu đã giảng dạy trong Sách Ma-thi-ơ , đoạn 6 từ câu 1 đến câu 4.

Thánh Kinh dạy rằng: *“Hãy giữ, đừng làm sự công bình mình trước mặt người ta, cho họ đều thấy. Bằng không, thì các ngươi chẳng được phần thưởng gì của cha các ngươi ở trên trời.*

Vậy, khi người bố thí, đừng thổi kèn trước mặt mình, như bọn giả hình làm trong nhà hội và ngoài đường để được người ta tôn kính. Quả thật ta nói cùng các ngươi, bọn đó đã được phần thưởng của mình rồi. Song khi người bố thí, đừng cho tay tả biết tay hữu làm việc gì, hầu cho sự bố thí được kín nhiệm; và cha ngươi, là Đấng thấy trong chỗ kín nhiệm, sẽ thưởng cho ngươi.”

Ở đây, chúng ta thấy rõ sự dạy dỗ của Chúa là đừng cố ý làm điều lành với mục đích là để cho mọi người biết đến. Chúa dùng từ “thổi kèn” để nhấn mạnh sự khoa trương một cách thái quá, như là một hình thức “quảng cáo” về mặt đạo đức cho bản thân. Cách nói cường điệu này giúp cho chúng ta có thể hiểu được ý nghĩa của sự dạy dỗ đó một cách dễ dàng phải không các bạn?

Mai Tuyết: Vâng, Mai Tuyết thích những hình ảnh minh họa rất cụ thể mà Chúa Giê-xu thường sử dụng trong lúc dạy dỗ. Vì những hình ảnh đó thường rất dễ nhìn thấy ở chung quanh chúng ta như là hoa cỏ, chim chóc hay là những nhân vật đặc biệt, với những phong cách nổi bật ...v...v... nên chúng ta rất dễ tưởng tượng ra và hiểu được một cách dễ dàng.

Tuyết Nga: Tôi cũng thích những ví dụ của Chúa như Mai Tuyết vậy. Tôi thấy những đối tượng mà Chúa Giê-xu đề cập đến trong sự dạy dỗ của Ngài đều dễ nhìn thấy ở khắp mọi nơi. Dù không ai biết và phát hiện sự giả tạo của họ trong những việc lành, nhưng Chúa biết rõ và đánh giá đúng việc làm của họ.

Ngọc Anh: Đúng vậy, vì thế cho nên Chúa Giê-xu đã thẳng thắn lên án họ là những người đạo đức giả. Họ làm điều thiện vì lợi ích riêng tư và vì muốn tôn cao bản thân, chứ không phải thật sự vì tình yêu thương chân thành xuất phát từ tấm lòng biết cảm thông và chia sẻ. Chúa cũng tuyên bố rằng họ đã nhận được phần thưởng từ sự khen ngợi, sự biết ơn của mọi người rồi. Họ sẽ không nhận được phần thưởng gì từ nơi Chúa nữa.

Thánh Kinh dạy chúng ta rằng: *“Tình yêu thương phải cho thành thật”* nếu không thì sẽ giống như trường hợp được nói đến trong sách Cô-rinh-tô thứ nhất đoạn 13 câu 3 rằng: *“Dầu tôi phân phát gia tài để nuôi kẻ nghèo khó, lại bỏ thân mình để chịu đốt, song không có tình yêu thương, thì điều đó chẳng ích chi cho tôi.”*

Như vậy là những điều chúng ta làm để giúp đỡ người khác cho dù có lớn lao, tốn kém, thậm chí phải chịu tổn hại đến bản thân, nhưng nếu điều đó không xuất phát từ tình yêu thương thật thì cũng là vô ích.

Phượng Hoàng: Điều này làm tôi nhớ đến một câu chuyện kể về một người muốn chiếm hữu một viên kim cương vô cùng quý giá và người đó biết có một người đàn ông đang lạc mất vợ con, nhưng người đàn ông này lại biết rõ nơi đang giấu viên kim cương đó. Người muốn có viên kim cương đã dùng trình độ hiểu biết cũng như uy tín của mình để liên hệ với những cơ quan và những người trực tiếp trông coi các trại tập trung giúp cho người đàn ông này tìm lại được vợ con. Người muốn có viên kim cương đó đã thuyết phục người đàn ông này tin tưởng và làm theo những gì ông dặn biểu để được an toàn và đến gần được những nơi mà chỉ có những người có trách nhiệm mới được đến. Ông đã trải qua những tình huống nguy hiểm đến tính mạng để sát cánh bên người đàn ông khốn khổ này trên bước đường tìm lại đứa con đã hư hỏng mất đi niềm tin ở con người và một người vợ đang lưu lạc trong những trại tập trung. Dĩ nhiên là mục đích của sự giúp đỡ hết mình này chính là vì viên kim cương chứ không phải vì tình yêu thương đối với người đàn ông khốn khổ. Động cơ của sự xả thân vì người khác trong việc giúp đỡ này là vì một món lợi khổng lồ mà ít ai biết đến.

(Nhạc đệm)

Ngọc Anh: Các bạn thân mến, qua câu chuyện mà Phượng Hoàng vừa kể, chúng ta hiểu rõ thêm về bản chất của những việc lành mà thiếu tình yêu thương chân thật, phải không các bạn? Những việc làm như thế dù không ai nhìn thấy và hiểu rõ, nhưng Chúa là Đấng biết hết tất cả, Chúa nhìn thấu được bên trong tâm lòng của con người, vì thế Chúa luôn nhấn mạnh rằng tình yêu thương phải là động cơ chính của mọi việc lành.

“Yêu thương” luôn là tâm điểm của mọi sự dạy dỗ của Chúa Giê-xu, vì đó là điều răn lớn nhất giữa con người với nhau mà Chúa Giê-xu đã giảng dạy. Chúa luôn khích lệ chúng ta làm điều lành bằng tình yêu thương thật. Thánh kinh từng dạy trong sách Châm ngôn đoạn 19 câu 17 rằng: *“Ai thương xót kẻ nghèo, tức là cho Đức Giê-hô-va vay mượn; Ngài sẽ báo lại việc ân lành ấy cho người.”* Để được Chúa ban phước thì mọi việc chúng ta làm để giúp đỡ người khác đều phải chân thật và xuất phát từ tấm lòng, không có ý phô trương để tìm kiếm sự khen ngợi hoặc sự tôn trọng từ những việc làm đó.

Các bạn thân mến, chúng ta thường làm theo những gì mà nhiều người cho là đúng, những gì mà mọi người đều làm, chứ chúng ta ít có suy nghĩ xem điều đó có đúng với sự dạy dỗ của Chúa hay không. Vì ai cũng muốn được người khác khen ngợi và tôn trọng, nên đối với những việc tốt mà họ làm, thì thông thường là ... họ muốn được càng nhiều người biết đến càng tốt, vì kết quả hiển nhiên sẽ là được nhiều người tán phục và kính nể. Điều đó sẽ tạo lợi thế cho họ ở nhiều lãnh vực khác nhau trong cuộc sống.

Ngược lại, nếu như những việc tốt, việc lành mà chúng ta làm, không được ai biết đến, không được ai quan tâm để ý, cũng chẳng có ai mang ơn, đã vậy, đôi khi còn bị phê phán và bị gán cho những ộng cơ xấu, thì chúng ta sẽ dễ dàng cảm thấy mệt mỏi, chán nản và có khi còn nổi giận nữa. Trong trường hợp đó, chúng ta không còn muốn tiếp tục làm

điều lành trong sự yên lặng nữa. Vì chúng ta thấy rằng những hao phí, những thiệt thòi của chúng ta không ai nhìn thấy, không ai khen tặng mà trái lại còn bị chê bai. Có nhiều người vì thế mà nản lòng và tránh xa những rắc rối mà họ có thể gặp phải khi làm những việc công bình hay những việc lành để giúp đỡ người khác. Nhất là trong xã hội hiện nay, chúng ta vẫn thường thấy trên báo, hay nghe trên đài về những trường hợp giúp người, nhưng sau đó lại bị đe dọa, hoặc bị ảnh hưởng đến cuộc sống bình an mà họ đang có. Vì thế, có nhiều người chọn lấy giải pháp ích kỷ là bịt tai, che mắt hoặc làm ngơ trước những điều sai trái, bất công hoặc trước những oan ức, khổ đau của người khác.

Nhưng Thánh Kinh dạy chúng ta rằng: *“Chớ mệt nhọc về sự làm lành; vì nếu chúng ta không trể nãi, thì đến kỳ, chúng ta sẽ gặt.”* Đây là lời khuyên dạy được chép trong sách Ga-la-ti đoạn 6 câu 9.

Tóm lại, gương xấu mà chúng ta cần học biết để tránh hôm nay là tránh sự phô trương thái quá về sự công bình của mình và về những việc lành mà mình đã làm, cũng như tránh sự nản lòng trong khi hầu việc Chúa. Vì trong Kinh Thánh, sách Ê-phê-sô đoạn 2 câu 10 có chép rằng: *“Vì chúng ta là việc Ngài làm ra, đã được dựng nên trong Chúa Giê-xu Cơ Đốc để làm việc lành mà Đức Chúa Trời đã sắm sẵn trước cho chúng ta làm theo.”*

Như vậy, khi chúng ta đã biết rõ rằng là con cái của Chúa, chúng ta phải làm việc lành là vì ý muốn của Đức Chúa Trời, để sự sáng của Chúa được soi ra trước mặt mọi người và dẫn đường cho nhiều người đến với Chúa, chứ không phải để phô trương. Nhờ tình yêu của Chúa cảm động lòng chúng ta mà chúng ta biết yêu thương và chia sẻ trong sự cảm thông thật sự trước nỗi khốn khó của người khác và dẫn đường cho người khác về với Ngài.

Khi chúng ta chỉ tập trung vào Chúa Giê-xu và tìm kiếm tình yêu của Ngài, chúng ta sẽ biết cách giúp người khác tìm đến với tình yêu của Chúa bằng những việc lành mà Chúa đã dạy, chứ không phải để làm nổi bật bản thân.

(Nhạc đệm)

Mai Tuyết: Các bạn thân mến, ba mươi phút phát thanh của chương trình đến đây là hết rồi. Chúng tôi rất tiếc phải chia tay với các bạn, chúng tôi rất vui nhận được tin thư của các bạn, địa chỉ liên lạc với chúng tôi sẽ được thông báo trước khi chấm dứt chương trình, còn bây giờ, chúng tôi xin kính chào và hẹn gặp lại các bạn trong chương trình phát thanh lần sau.